

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1732. usque ad annum 1734

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1785

VD18 90119339

§. 15. Funesta Francisci Bellisomi Marchionis fata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67683](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67683)

Sæc. XVIII. A. C. 1732. gua latina & confirmationem denuo in-
vehere moliebatur, quia in Saxonia
semper in usu fuissent, & in S. Literis
fundamentum haberent.

Porro, ne hujus ritus a Catholica
Ecclesia mutuati suspicio vel levis esset,
ad confirmandos suorum animos ne-
cesse erat, ut Prædicantes editis libel-
lis iterato inculcarent, novam hanc
confirmationem plurimum differre ab
illa, quæ apud Catholicos semper vi-
guit, hosque a praxi Ecclesiæ Apo-
stolicæ in suo confirmationis ritu plu-
rimum aberrare. Gloriosum hunc la-
borem in se susceperere præsertim Chem-
nitius, Heilbrunnerus, Zaämannus,
Kilianus, aliique recentis Ecclesiæ
Patres. Forte hi longe melius fecis-
sent, si facti fuissent, quod ipsi Luthe-
rani hunc ritum a Catholicis didice-
rint, quos S. Ambrosius jam in Sæ-
culo IV. his verbis hortabatur, *Repete,
quid interrogatus sis, recognosce, quid re-
sponderis. Renuntiasti diabolo & operibus
ejus, mundo & luxuriæ ejus, ac volupta-
tibus: memor esto sermonis tui, & nun-
quam tibi excidat tuæ series cautionis.*

§. XV.

*Funesta Francisci Bellisomi Marchio-
nis fata.*

Erat

Sæc. XVIII.
A. C. 1732.

Erat triste luxuriantis ingenii spectaculum, & ludibrium variantis fortunæ Franciscus Marchio Bellifomus Patritius Papiensis. Hic anno Christi millesimo sexcentesimo sexagesimo tertio natus, Romæ & Papiæ, adeo eximios in Jurisprudentiæ studio progressus fecerat, ut juvenis admodum in eadem Academia in Doctorum Juris Ordinem reponeretur: Paulopost sacræ militiæ nomen dedit, ac tanta morum probitate, & eruditionis amplitudine enituit, ut Innocentius XI. P. illum Abbatem S. Mariæ ad Perticas diceret, & Innocentius XII. illum Romanorum Præsulum cætui adscriptum, utriusque Signaturæ Referendarium renuntiaret, quo in munere innata affabilitate, nec non laboris assiduitate sese tantopere commendabat, ut ab omnibus maximi haberetur, cunctique suave ipsius commercium ambirent: Attamen propter has ipsas blandientis fortunæ illecebras (humanæ felicitatis vitio, quæ semper ex prosperis luxuriat) nimia sui opinione insolentius inflari cæpit, atque intellectus sui in obsequium captivandi impatiens, ipsas Religionis res effræni libertate dijudicare præsumpsit; pervicax enim superbia, (felicitatis pedissequa) neque veritatem ipsam amplecti, neque ut ab aliis reci-

E 5

pia-

Sæc. XVIII. piatur, pati solet. Iniquissimo infu-
 A. C. 1732. per fato accidit, ut Bellisomus cum
 Protestantibus occasione Jubilæi tunc
 Romam magno numero confluentibus
 arctiorem foveret amicitiam; ex ho-
 rum enim frequenti colloquio sensim
 perversæ doctrinæ venenum incautus
 hausit, haustumque imprudenter evo-
 muit; quapropter de erroneis opinio-
 nibus manifesto convictus, anno hujus
 sæculi primo ad Inquisitionis Romanæ
 Tribunal evocatur, ac ipsius causa
 mature discussa, Præfulis dignitate
 exiit, & demum ad decennalem cu-
 stodiam damnatur: Inde vero fuga ela-
 psus, Viennam contendit, ubi tamen
 ad vomitum reversus, denuo in car-
 ceres conjicitur; evoluta autem Se-
 mestri liber dimissus, in Hollandiam,
 Angliam & Berolinum proficiscitur, nec
 inde reversus, donec Clemens XI. de
 vera ejus poenitentia persuasus, illum
 ad amicorum preces ab omni noxa ab-
 solveret: obtenta hac gratia Belliso-
 mus Papiam & Mediolanum concessit,
 ibidemque aliquamdiu quietus substitit;
 brevi tamen patuit, quod non tam pe-
 riculosum sit malum rerum plurimarum
 ignorantia, quam male comparata
 multarum rerum notitia; quippe Bel-
 lisomus sibi soli sapere visus, quæ suo
 intellectu assequi non poterat, male-
 suada

Sæc. XVIII.
A. C. 1732.

suada crisi vilipendit, irrisit, damnavit; quocirca tanquam de fide suspectus apud Episcopum denunciatus est; ultricem ergo S. Inquisitionis severitatem veritus, anno Salutis nostræ millesimo septingentesimo vigesimo secundo Viennam aufugit, ubi denuo mordaci, ac veneno hæresis infecto calamo fidelium offensionem & ipsius adeo summi Pontificis indignationem acrius in se concitabat; inter alia enim anno sequenti Viennensibus literis excudi curabat tractatum *de Cæsarum auctoritate in externo rerum Ecclesiasticarum Regimine*: Sequenti autem anno edidit libellum, cui titulus: *Nullitas iudicii nunc ab Inquisitoribus usitati, & corruptelas Inquisitionis tollendi necessitas*: Hæc ubi inaudit Pontifex, Bellisomi causam S. Congregationi dijudicandam commisit, nominatis ad hoc Cardinalium nonnullis, & quibusdam Theologis, quorum iudicio decretum, ut Bellisomus Papiam reverteretur, ibidemque carceris loco remaneret, donec aliter a Sacra Sede statueretur: Verum Hic pejora haud immerito pertimescens, hanc sententiam eludere, totis viribus adlaborabat, ac præprimis *facti speciem*, seu verius libellum supplicem Carolo VI. Imperatori porrexit, cujus summa hæc erat:

Augu-

Sæc. XVIII.
A. C. 1732.

Augustissime Imperator!

Ad thronum tuum, optime & sapien-
tissime Imperator, humiliter pro-
stratus accedit subditus tuus Belliso-
mus, & supplex implorat gratiosissi-
mum tuum mandatum quo jubeas exa-
minare sententiam latam a Romanis
judicibus contra eundem, qua decer-
nitur, Bellisomum profecturum Pa-
piam & ibidem remansurum loco
carceris, & quidem Te Domino po-
tentissimo inscio, & inconsulto.

Nota sunt Majestati Vestræ Im-
peratorum exempla, qui querelas
subditorum Clericorum mandarunt
expendi, licet ipsi fuerint a Romanis
judicibus in Conciliis pressi.

Papæ ipsi confessi sunt, ad Impe-
ratorem pertinere examen injuria-
rum, quas Romani passi fuerant a
Ministris Pontificum. Leo IV. cap. 41.
Can. 2. quæst. 7. fatetur, se Imperiali
judicio permittere, si quid contra
subditos injuste commisit.

Neque solum causæ Laicorum
judicatæ sunt a Ministris Imperato-
rum, sed etiam Clericorum causæ
sæpissime fuerunt expensæ, ne vide-
licet a Clericis potentioribus indigne
vexarentur.

Pe

„ Petrus de Marca celeberrimus Sæc. XVIII.
 „ Archiepiscopus Parisiensis, Lib. IV. A. C. 1732.
 „ cap. 20. concordiae sacerdotii & Im-
 „ perii quærit, an iuxta sit appellatio
 „ propter abusum a sententiis etiam
 „ Papæ? & ostendit, non appellari a re-
 „ scriptis Papæ, sed ab eorum execu-
 „ tione, atque cap. 20. §. 3. hæc ha-
 bet: *Duplex est causa impediendi rescripta*
Romani Pontificis: prima est, si pericu-
lum scandali, & offensionis publicæ emer-
geret ob apertissimam canonum violationem:
Altera, si contra omnem judiciorum ordinem
per dolum, circumventionem & machina-
tionem iudicio ecclesiastico Episcopi, vel
Clerici opprimerentur. (V) Suarez Lib.
IV. contra Regem Angliæ. Simanca,
de Catholicis institutionibus cap. 45. §. 35.
Convaruvias practicarum quæstionum
cap. 39. Cajetanus, Gerson, Victoria &
alii.

Si eandem viam insistant hodie Princi-
pes, hoc nullam eis potest invidiam creare
&c. quia superiorum Principum exemplo,
sapientissimorum quoque hujus ævi theologo-
rum sententia nituntur. Qui licet amo-
veant omnem a Principibus in res mere ec-
clesiasticas jurisdictionem, tamen necessitate
cogente, jure defensionis licere Principibus
ajunt injulorum mandatorum executionem
impedire.

„ Plura

Sæc. XVIII.

A. C. 1732.

„ Plura possent ex eodem Petro de
 „ Marca exempla produci, quæ brevitatis
 „ causa omittuntur. Si quæ est causa
 „ mere ecclesiastica, ea est excommu-
 „ nicatio, ex cuius abusu plurima e-
 „ merferunt scandala. Hunc tamen
 „ abusum coercere non dubitarunt sum-
 „ mi Principes. Sic & in Hungaria
 „ decretis Anno 1651. vetantur Eccle-
 „ siastici contra nobiles Regni, sententiam
 „ excommunicationis promulgare absque
 „ scitu & notitia Regiæ Majestatis. Et
 „ in veteri Anglorum lege est; ne quis
 „ Dominicorum Ministrorum excommuni-
 „ cetur, nisi prius Rex conveniatur.

„ Quod etiam Principes Hollandiæ
 „ imitatos video. Idem etiam editum
 „ Caroli V. Cæsaris continetur, quod
 „ Anno 1540. promulgatum est. „

„ Contra vero, Clavium usum divini
 „ juri congruum, & poenarum injur-
 „ ctionem canonibus & legibus consen-
 „ taneam summæ Potestates solent ap-
 „ probare: Atque hoc est imperiale
 „ Anathema, quod non una Justiniani
 „ lege comprehensum est. Quum recte
 „ l. cum Salvatore l. cognoscere Cod. de
 „ sum. Trinit. Nov. 42. Vid. & Concil.
 „ Tol. 3. Nihil ergo novi faciunt Chris-
 „ tianæ Potestates, quæ ad excommu-
 „ nicationem, quippe cum publica
 „ nominis tractatione conjunctam, no-
 „ „ lunt

„lunt veniri, nisi probatis sibi caussis; **Sæc. XVIII.**
 „& quæ censuras manifeste iniquas **A. C. 1732.**
 „imperio suo inhibent. Ipsarum enim
 „est muneris & injuriam a singulis &
 „ab Ecclesia tyrannidem arcere.,

Cum autem religiosissimus Imperator de noxia Bellisomi doctrina atque intemperanti ejus calamo probe instructus esset, patrocinium suum eidem impendere recusavit, voluitque, ut hic promeritæ suæ poenæ sese subjiceret, & præfixo tempore Vienna discederet. Bellisomus huic mandato oblectari, haud consultum ratus, se mox Papiam abiturum simulabat: priusquam vero sese itineri accingeret, infamem librum *de ortu & progressu Papatus* tumultuario labore confarcinavit, & cum inauspicato hoc foetu Lipsiam contendit, ibidem infaustum hunc partum publici juris facturus. Attamen perverso ejus consilio tempestive patefacto, Jesuitarum Dresdæ agentium Zelo factum est, ut die secunda Aprilis anno hujus sæculi vigesimo sexto eidem omnia ejus Manuscripta eriperentur, quæ postea ad Varsaviensem Nuntium Apostolicum fuere transmissa. His mature discussis deprehensum est, multas in illis contineri propositiones palam hæreticas, & alias hæresi affines. Hinc Nuntius tantum apud
 Au-

Sæc. XVIII.

A. C. 1732.

Augustum Poloniæ Regem effecit, ut Bellifomus ad Lipsiensem arcem Mense Augusto captivus abduceretur; Datum erat negotium Patri Phostio Jesuitæ, ut infelicem Marchionem ad saniora reduceret, eumque ad ejurandos errores suos, facta spe veniæ, impellere adlaboraret: Haud cunctanter monitis cessit captivus, ac tertio post Mense ejusdem anni in Sacello Lipsiensi retractatis propositionibus erroneis publice fidei professionem emisit, propterea die vigesima quarta Novembris anni sequentis a Poloniæ Rege libertati redditus: Ejus vero palinodiam non nisi simulatam fuisse, patuit; mox enim ad pejora prolapsus, palam perniciosos errores in populos diffudit quocirca petente Pontificis Nuntio Varsaviam abductus fuit, ubi integro triennio in carcere hæsit, tandem vero impetrata errati venia in libertatem assertus est, ea tamen lege, ut protinus Papiam contenderet, ibidem, quæ decernenda essent, expectaturus; ipse vero sibi male conscius anno hujus sæculi vigesimo octavo recta Jenam petiit. Referunt Scriptorum nonnulli, ipsum ibi Lutheri dogmata palam fuisse professum, Mazzuchellius tamen, qui hujus miseri vitam & fatâ descripsit, de ejus apostasia, & inquisitionis sententia

tentia nil omnino memorat. Utut autem sit, id certissimum est, quod Marchio ad abstergendam infamiae maculam plures ediderit apologias, & quidem anno hujus sæculi trigesimo libellum vulgavit, in quo Inquisitorum sententiam adversus ipsum pronuntiatam fuisse nullam, demonstrare moliebatur. Juvat illius summam adducere, ut inde pateat, quam infirma sit illorum excusatio, quos culpæ evidentia condemnat: Sic ergo orditur:

I. „Judices Romani nullum servaverunt ordinem in caussa Bellisomi detenti in carcere Lipsiensi, a die „2. Aprilis 1726. usque ad diem 24. „Novembris 1727. Toto tempore suæ „captivitatis ipse neminem potuit al- „loqui, ad neminem scribere, solum „permissum fuit Patri Phocæ Jesuitæ „accedere ad captivum, cujus manu- „scripta omnia atque libri cuncti sur- „repti fuerunt & ad Nuntium Varso- „viensem transmissi, ut spolio libro- „rum ablatorum suam amplificaret „Bibliothecam; hoc spolium commis- „sum fuit a milite transmissio ex Var- „sovia, atque eodem momento ipse „Bellisomus captivus ductus est in Ca- „strum Lipsiense, suaque manuscripta „& libri sublati. „

Sæc. XVIII.

A. C. 1732.

II. „Post duos Menses prædictus
 „P. Phoët accedebat ad captivum, qui
 „nomine Nuntii Varsoviensis hoc cri-
 „men referebat, quod nimirum pluries
 „ex carcere ipsi assignato aufugisset
 „Bellifomus. „

III. „Idem P. Phoët nomine ejus
 „dem Nuntii Varsoviensis proposuit
 „circa finem Augusti Anno 1726. quod
 „Bellifomus reus esset judicatus a tri-
 „bunali Inquisitionis propter decem &
 „septem propositiones assertas & tan-
 „quam hæreticas recognitas, & eidem
 „significabatur, optimum fore, spe-
 „reniæ ipsi oblata, modo ut proposi-
 „tiones illas absolute retractaret, at-
 „que deinde professionem fidei Catho-
 „licæ emitteret in sacello Lipsiensi
 „præsente populo. Utrumque manda-
 „tum adimpletum fuit ab eodem ca-
 „ptivo. Notandum autem, quod spes
 „libertatis fuit inanis; mansit enim
 „Bellifomus captivus a mense Augusto
 „1726. usque ad 24. Diem Novembrii
 „1727. neque captivus unquam libe-
 „ratus fuisset a Romanis Inquisito-
 „ribus, nisi Potentissimus & Clemen-
 „tissimus Rex Poloniae significasset Nun-
 „tium Varsoviensi, quod Bellifomus ex
 „carcere & Castro Lipsiensi esset dis-
 „mittendus. „

„ Quæ

„ Quæritur nunc, utrum talis pro- Sæc. XVIII.
 „ cedendi modus sit conformis juri Ca- A. C. 1732.
 „ nonico, atque legibus Imperatorum
 „ nec ne?

IV. „ Contra absentem a iudicibus,
 „ qui causam instruere volunt, nullus
 „ libellus præsentandus est, quoniam
 „ *reo absente libellus accusationis frustra*
 „ *offertur C. 33. quæst. 9. cap. 18. 19. 21.*
 „ Item *Caus. III. quæst. 8. legitur de ab-*
 „ *sentibus non iudicandis. Innocentius III.*
 „ *cap. un 10. ut Ecclesiastica beneficia*
 „ *sine diminutione conferantur, hæc*
 „ *verba habet: Proponebas, quod cum*
 „ *nullus debeat sine accusatione damnari, nec*
 „ *aliquid circa negotium illud sit factum in*
 „ *forma iudicii, ideo is, qui convenitur e-*
 „ *tiam si nihil præstiterit, debeat absolvi.*
 „ Præterea captivus non fuit vocatus
 „ in jus, quia aberat, cum tamen ci-
 „ tatio sit omnium iudiciorum funda-
 „ mentum, utpote sine qua omnia,
 „ quæ in negotio aut loco adver-
 „ sus absentes aguntur, viribus careant.
 „ Nam neque civilis neque naturalis
 „ ratio quemquam indefensum iudicari
 „ permittit, *Glossa pen. C. X. Eccles.*
 „ *S. Mariæ 10. de Constitutionibus,*
 „ *Tit. 2. Lib. 1. unde nullo modo tolli*
 „ *possunt nullitates. Item Clementina*
 „ *pastoralis de sententia & re iudicata*
 „ *docet in rubrica, quod sententia lata*

F 2

„ con-

Sæc. XVIII. „ contra citatum extra citantis territo-
 „ rium existentem, nulla est ipso jure.
 „ A. C. 1732. „

„ Hisce canonibus addi possunt alii ad-
 „ ducti. C. III. quæst. 9. cap. 2. C. XIII.
 „ cap. 4. C. V. quæst. 2. cap. 3. ex Da-
 „ maso Ep. 6. ad Episcopos Italiæ. Im-
 „ peratores etiam edixerunt: *Absentem*
 „ *in criminibus damnari non oportere; &*
 „ *postea: satius enim esse impunitum relin-*
 „ *qui facinus nocentis, quam damnare in-*
 „ *nocentem. Digest. Lib. XI. tit. 19. de*
 „ *pœnis.* Huic legi relatæ ab Vlpia-
 „ no lib. 8. de officio Proconsulis addi
 „ debet decretum Severi & Antonini
 „ Magni, *nequis absens puniatur, & hoc*
 „ *jure utimur, ne absentes damnentur, neque*
 „ *enim inaudita causa quemquam damnari*
 „ *cœquitatis ratio patitur, ibidemque tit.*
 „ *17. de requirendis vel absentibus dam-*
 „ *nandis; item de requirend. absentibus*
 „ *& non damnandis: Vide Codicem*
 „ *Lib. 19. tit. 11. de quæstionibus. „*

V. Evictum est itaque, processum
 „ fuisse nullum, detentionem injustam,
 „ sententiam latam ad retinendum Bel-
 „ lisomum captivum juribus non esse
 „ conformem. Si admittamus Decreta
 „ Romanorum Pontificum, hoc est Cle-
 „ mentis III. Anno 1090. & Innoc. III.
 „ Anno 1212. Lib. 2. de sententia & re
 „ judicata, cujus sunt verba Cap. 10.
 „ *sententia contra absentem non contumacem*
 „ *lata*

„lata non valet; dicendum erit, sen- Sæc. XVIII.
 „tentiam ipsam, cum sit contra juris A. C. 1732.
 „ordinem lata, retractandam venire
 „& non nisi tanquam subreptitiam ad-
 „mittendam. Ipsimet Romani Pon-
 „tifices tota C. XXXV. quæst. 9. c. 3.
 „tradunt idipsum. Item Hilarius Papa
 „Anno 465. decernit, corrigendum esse,
 „quod illicite admittitur, aut a præ-
 „decessoribus admissum invenitur:
 „Item cap. 4. fatetur Gregorius Anno
 „867. secundum suæ conditionis te-
 „norem Apostolicam posse mutari sen-
 „tentiam. In eundem sensum loqui-
 „tur Nicolaus Papa cap. 17. sententiam
 „Romanæ Sedis in melius commutari
 „licere. Bernardus in Ep. 180. hoc
 „encomium tribuit Apostolicæ Sedi
 „his verbis: hoc solet habere præci-
 „puum Apostolica Sedes, ut non pi-
 „geat revocare, quod a se forte de-
 „prehenderit fraude elicatum non ve-
 „ritate promeritum. Credi nec debet
 „nec potest, justissimum Pontificem
 „Benedictum XIII. voluisse violare Ca-
 „nones, quorum sese vindicem esse,
 „ostendit exemplo prædecessorum Ge-
 „lasii, Hilarii, Zosimi, Damasi, Gre-
 „gorii, Leonis IV. quorum quidem De-
 „creta referuntur C. 25. qu. 1. cap. 1.
 „4. 7. 9. 12. Alia etiam ratio &
 „quidem gravissima, propter quam
 F 3 „sub-

Sæc. XVIII. „subreptum esse summo Pontifici evi-
 A. C. 1732. „dentissime apparet: Bellisomus et-
 „enim per multos annos in carcere
 „Romano detentus fuit, & quidem
 „propter easdem propositiones hæreti-
 „cas licet retractatas Romæ An. 1716.
 „absolutus fuit; quid autem magis
 „iniquum, quam hominem retineri
 „captivum propter idem crimen, cum
 „alias satisfecerit? repugnat enim re-
 „iteratio poenæ canonicæ auctoritate
 „& legibus, siquidem tunc poena tan-
 „tum est repetenda, quoties crimen
 „renascitur, tit. 41. de poenis, cap. 1.
 „item 51. aliter de crimine satisfactum
 „ibidem cap. 3.

VI. „Multo major est iniquitas in
 „renovato Decreto arresti contra eum-
 „dem Bellisomum Papiæ remansurum
 „loco carceris; siquidem constat In-
 „quisitoribus, a quocumque seu cri-
 „mine seu poena eum fuisse ex mandato
 „Clementis XI. absolutum, uti patet
 „ex literis Cardinalis Bentivoglii:
 Harum tenor est.

*Præsentibus hisce notum facimus, quod
 ex facultate Nobis a Sanctissimo D. N.
 Clemente Papa XI. præcipue per literas
 die vigesima quinta Julii Anno 1716. ad
 Nos datas facta Franciscum Bellisomum
 hodie vigesima quinta Octobris ejusdem anni
 tam in foro interno quam externo solemniter*

ter absolvimus. In quorum fidem præsen- Sæc. XVIII.
tes propria nostra manu & sigillo firma- A. C. 1732.
vimus.

*Bentivoglius Archiepiscopus
Chartaginis Nuntius
Apostolicus in Francia.*

VII. „Dubitari autem non potest,
„Benedictum XIII. imitari, & exequi
„Gregorii Magni Decreta, C. 25. qu. 1.
„cap. 15. hæc enim docent his verbis:
„Justitia ac rationis ordo suadet,
„ut qui sua a successoribus desiderat
„mandata servari, prædecessoris sui
„proculdubio voluntatem & statuta
„custodiat. Itaque si jure petitur ob-
„servatio decreti Clementis XI. absol-
„ventis Bellisomum in utroque foro,
„mirandum est, quomodo pro eadem
„caussa propositionum retractatarum ite-
„rum debeat Papiam proficisci Belli-
„somo, ibique remansurus loco car-
„ceris. „

VIII. „Est etiam alia causa gravif-
„sima, qua jure absolvitur Bellisomo,
„ne se constituat Papiæ loco carceris;
„locus enim, ad quem ipse vocatur,
„ut ibidem maneat, non est ipsi tutus,
„& propterea non tenetur illuc se con-
„ferre juxta Clementinam *Pastoralis*
„cap. 2. qua decernitur sententiam la-
„tam contra citatum, ut sese præsen-

F 4 „tet

Sæc. XVIII. „ tet loco non tuto, nullam esse, lo-
 A.C. 1732. „ cus autem tuto adiri non potest:
 „ causas autem adducit Bellifomus,
 „ propter quas Papia non potest esse
 „ tutus locus, quoniam cum agatur de
 „ causa pertinente ad Inquisitionem &
 „ ibidem resideant Inquisitores, qui
 „ sese declarant adversarios ipsius pro-
 „ pter libellum editum de abusibus In-
 „ quisitionis Italicæ atque eidem Belli-
 „ fomo attributum, non potest ipsorum
 „ iudicio sese submittere, siquidem qui
 „ inimici sunt aut suspecti, non pos-
 „ sunt esse iudices, atque adeo iure
 „ possunt recusari, C. 3. qu. 5. cap. 15
 „ item cap. *quod suspecti*. Cap. *suspensio-*
 „ *nis* de officio delegatorum. Multo
 „ magis etiam iidem Inquisitores tan-
 „ quam suspecti de inimicitia recusandi
 „ sunt propter alium libellum ipsi im-
 „ putatum, quo exponitur Imperato-
 „ rum potestas circa disciplinam Eccle-
 „ siæ. Itaque Papia, quæ ipsi loco
 „ carceris est assignata, nullo modo est
 „ locus tutus. Alia etiam est causa
 „ urgentissima, quare non potest Bel-
 „ lifomus se constituere captivum Pa-
 „ piæ ad arbitrium suæ Sanctitatis,
 „ quia cum eadem Sanctitas Literis
 „ sub die 5. Julii 1727. hæc dicat:

Sanctissimus Dominus Noster ex conse-
lio S. Congregationis S. Officii, volens ad-
implere

implere Regiæ Majestatis suæ Poloniæ Regis desiderium, concessit, ut Abbas Franciscus Bellisomus ex arce Lipsiensi ad Papiensem Civitatem pergeret, ita tamen, ut breviori itinere, quin se (excepto necessitatis casu) aliorsum detineat, eo contendere, ibidemque loco carceris remanere teneatur, Marchio autem Bellisomus ejus Nepos ea omnia plene observare cogatur, sub pœna duorum scutorum millium monetæ Romanæ incurrenda, si vel in minimo defecisse deprehensus fuerit; mulctâ autem ad summi Pontificis arbitrium ad causas pias applicanda sit. Id Nuntius Apostolicus poterit Regiæ suæ Majestati insinuare, executio tamen hujus sententiæ differatur, donec sufficiens cautio de securitate a præfato Marchione præstanda habeatur, quem in finem ad eundem Marchionem eadem occasione perscribendum est, ut de ejus voluntate certo constet.

IX. „Originalis hæc Epistola extat in manibus Bellisomi transmissa „ad ipsum a Domino Acoramboni ex „Dresda secretario suæ Majestatis Polonicæ. „

„Alia nunc est Epistola exhibenda, „cujus exemplar originale extat quod „que in manibus Bellisomi, hæc autem Epistola transmissa est ad Bellisomum a Domino Santini demortuo „Archiepiscopo & Nuntio ex Varsovia

F 5

„ 5. No-

Sæc. XVIII.
A. C. 1732.

Sæc. XVIII. „ 5. Novembr. Anno 1727. hæc autem
A. C. 1732. „ sunt verba epistolæ sequentia. „

*Singulari lætitia Dominationi vestra
significare possum, inter alias literas, quas
modo Roma recepi, mihi ab Eminentissimo
Lercario demandatum esse, ut Eidem inti-
marem, Sanctitatem suam consensisse, ut
ab huiate arce Dominatio vestra liberaretur:
Concedit insuper, ut Papiam ad patriam
suam sese conferre queat, ita tamen,
ut breviorẽ viam suscipiat, & nullibi
nisi urgente necessitate, sese detineat. In
præfata Urbe de mente Sanctitatis sue
certior fiet, nec dubito, quin sua Domi-
natio sese ejus voluntati plene conformetur
sit.*

X. „ Quis non recognoscit in hæc
„ postrema epistola gravamina novæ
„ Bellisimo inferenda & quidem gra-
„ vissima? Hæc certe gravamina eo
„ referuntur, ut Bellisimus palam li-
„ bellos de abusibus Inquisitionis Ita-
„ licæ & de auctoritate Imperatorum
„ circa disciplinam Ecclesiæ revocet
„ & detestetur, tanquam continentes
„ errores maximos contra fidem & Ma-
„ jestatem summi Pontificis. Hinc
„ ergo deducitur, quod novus erat in-
„ struendus processus contra Bellisimo-
„ mum tanquam fugitivum & relapsum
„ in hæresin, atque ad minus perpetuo
„ & arcto carcere puniendum; cum
„ au-

„ autem decretum novum sit gravius Sæc. XVIII.
 „ arresto ipso Lipsiensi & Papiensi & A. C. 1732.
 „ relaxatio a carcere Lipsiensi per prio-
 „ res litteras sub die 5. Julii 1727. sit
 „ concessa a Papa absque conditione
 „ novorum præceptorum, non potuit
 „ neque debuit absque nova stipula-
 „ tione Bellifomus talibus jussionibus
 „ subjici, cum potuisset præferre car-
 „ cerem Lipsiensem & illum præponere
 „ arresto Papiensi propter nova hæc
 „ præcepta maxime gravia Bellifomo.
 „ Propter hanc ergo variationem de-
 „ cretorum etiam fideijussor Abbatis
 „ Bellifomi Marchio Cajetanus Hanni-
 „ bal Bellifomus, ejus ex fratre Nepos
 „ est absolvendus ab onere fidei jussionis
 „ in scut. summa 2000. monetæ Roma-
 „ næ Pontifici solvendæ, cum tamen fi-
 „ deijussor non fuerit stipulatus cum
 „ eodem Romano Pontifice, nisi ut
 „ Abbas Bellifomus veniret Papiam &
 „ ibi maneret loco carceris; & certe
 „ non consensisset in prædictam fidei
 „ jussionem, si nova hæc gravamina
 „ contra patrum fuissent prædicto ex
 „ fratre Nepoti proposita.,,
 „ Postremo efficacissima ratio, ob
 „ quam Bellifomus tanquam contumax
 „ non potest puniri, neque summa con-
 „ venta ab ipsius Nepote fidei jussore
 „ exigi, ea est, quod in jus vocatus,
 „ &

Sæc. XVIII. „ & non comparens multis ex causis
 A. C. 1732. „ absolvitur ab Innocentio III. X. tit. 6.

„ ut lite non contestata. Decidit enim
 „ Papa his verbis: Qui sine culpa
 „ absens, ut si ægritudine, aut alio iusto
 „ impedimento forsitan teneatur, aut etiam
 „ propria sed non malitiosa voluntate in
 „ motis partibus moram faciat, ut de
 „ cili vel in brevi citari non possit, ei quod
 „ dem præjudicari non debet, cum habeat
 „ forsan exceptiones legitimas ad intentionem
 „ contrariam elidendam. Hac eadem
 „ ratione excusandus est fidejussor a
 „ lutione fidei iussionis. „

Lex, quæ probari non vult, merito
 suspecta est, & si non discussa & probata
 dominetur, improba est, ita Tertullianus
 „ in Apologetico: manet ergo Petri privilegium
 „ vilegium ubicumque ex ipsius fertur
 „ æquitate, iudicium, Causa XXIIII.
 „ qu. 1. cap. 5.

§. XVI.

*Acerbiora Fœderatorum Ordinum
 edicta contra Clerum &
 Catholicos.*

Vide supra Enimvero Clerus & Catholicos in Belgio gravissime in conscientie libertate & Religionis suæ exercitio lædebantur edicto illo, quod Fœderati Ordines anno priori promulgabant: Nihil
tom. 73.
p. 415. &
hoc tomo
pag. 23.
Æne. Sylv.